

Kommunstyrelsens arbetsutskott  
Protokollsutdrag

Datum:  
2021-05-11

## § 148

# Utreda och föreslå utveckling av kamerabevakning av skolfastigheter och i skolmiljön

**KSN-2021-01291**

### Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med Skolfastigheter AB och utbildningsförvaltningen utreda förekomst och behov av kamerabevakning i såväl trygghetsskapande som skadebegränsande syfte i skolmiljön,
2. **att** återkomma till kommunstyrelsen med rapport om nuläge och förslag till åtgärder,
3. **att** se över belysningen på kommunens skolgårdar och vid behov förbättra den,
4. **att** se över möjligheten att tidsstyra wifi på kommunens skolor och stänga av dessa kvälls- och nattetid samt på helgen,
5. **att** etablera tillsynsslingor i form av etablerad grannsamverkan, i samverkan med närboende och polis, samt
6. **att** föreslå kommunfullmäktige att i samband med ärendet besvara Therez Almerfors motion om att utveckla kommunens trygghetsarbete i våra bygder som lämnades in den 13 februari 2021.

### Sammanfattning

Skadegörelse av skolor kostar årligen stora summor i form av krossade fönsterrutor, klotter och annan vandalisering. Anlagda bränder utgör en särskild risk, där skadorna kan bli mycket omfattande eller i värsta fall leda till en totalskada. Skadegörelse och bränder kan utöver ekonomiska konsekvenser också leda till otrygghet hos såväl elever som personal. Skolor utsätts dessutom regelbundet för stölder, inte minst av IT-utrustning. Kamerabevakning av fastigheterna i skadebegränsande syfte kan leda till minskade skadekostnader.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott  
**Protokollsutdrag**

Datum:  
2021-05-11

I vissa skolor kan såväl risk för stöld och skadegörelse som en ansatt arbetsmiljö för elever och personal motivera att förse delar av skolans invändiga, allmänna utrymmen med kamerabevakning.

Det saknas idag en helhetsbild av kamerabevakning av skolfastigheter och skolverksamhet i kommunen. Förekomsten behöver utredas och ambitionsnivå och utvecklingstakt fastställas.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse daterad 5 maj 2021

### **Yrkanden**

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar:

- (1) att se över belysningen på kommunens skolgårdar och vid behov förbättra den,*
- (2) att se över möjligheten att tidsstyra wifi på kommunens skolor och stänga av dessa kvälls- och nattetid samt på helgen,*
- (3) att etablera tillsynsslingor i form av etablerad grannsamverkan, i samverkan med närboende och polis,*
- (4) att föreslå kommunfullmäktige att i samband med ärendet bifalla Therez Almerfors motion om att utveckla kommunens trygghetsarbete i våra bygder som lämnades in den 13 februari 2021,*
- (5) att föreslå kommunfullmäktige att uppdra till utbildningsnämnden att implementera kameraövervakning där behovet finns, samt*
- (6) att föreslå kommunfullmäktige att uppdra till Skolfastigheter att implementera kameraövervakning där behovet finns.*

Jonas Segersam (KD) yrkar:

*att såväl utredning av behov av kamerabevakning som återrapport och förslag till åtgärder ska ske skyndsamt, genom tillägg av ordet "skyndsamt" i de båda att-satserna.*

Erik Pelling (S) yrkar bifall till Fredrik Ahlstedt (M) med fleras första, andra och tredje yrkanden (1-3).

Erik Pelling (S) yrkar:

*att föreslå kommunfullmäktige att i samband med ärendet besvara Therez Almerfors motion om att utveckla kommunens trygghetsarbete i våra bygder som lämnades in den 13 februari 2021.*

### **Beslutsgång**

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedt (M) med fleras första yrkande (1) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott  
**Protokollsutdrag**

Datum:  
2021-05-11

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedt (M) med fleras andra yrkande (2) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedt (M) med fleras tredje yrkande (3) mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedt (M) med fleras fjärde yrkande (4) mot Erik Pellings (S) tilläggsyrkande och finner att arbetsutskottets bifaller Erik Pellings (S) yrkande.

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedt (M) med fleras femte yrkande (5) och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Fredrik Ahlstedt (M) med fleras sjätte yrkande (6) och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Jonas Segersams (KD) ändringsyrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer slutligen föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

### **Reservationer**

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden med motiveringen:

*Det finns många positiva exempel på hur god effekt denna typ av kamerabevakning ger, inte minst på Gränbyskolan som tack vare detta både förhindrat och klarat upp brott. Mot bakgrund av hur lång tid det tagit för S, L och MP-styret att få upp trygghetskameror på brottsutsatta platser i Uppsala, såsom Resecentrum, är det särskilt viktigt att säkerställa att inte även detta blir en långbänk, utan genomförs skyndsamt.*

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret  
**Tjänsteskrivelse till Kommunstyrelsen**

Datum:  
2021-05-05

Diarienummer:  
KSN-2021-01291

Handläggare:  
Anders Fridborg

## Utreda och föreslå utveckling av kamerabevakning av skolfastigheter och i skolmiljön

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** uppdra åt kommunledningskontoret att i samverkan med Skolfastigheter AB och utbildningsförvaltningen utreda förekomst och behov av kamerabevakning i såväl trygghetsskapande som skadebegränsande syfte i skolmiljön, samt
2. **att** återkomma till kommunstyrelsen med rapport om nuläge och förslag till åtgärder.

### Ärendet

Skadegörelse av skolor kostar årligen stora summor i form av krossade fönsterrutor, klotter och annan vandalisering. Anlagda bränder utgör en särskild risk, där skadorna kan bli mycket omfattande eller i värsta fall leda till en totalskada. Skadegörelse och bränder kan utöver ekonomiska konsekvenser också leda till otrygghet hos såväl elever som personal. Skolor utsätts dessutom regelbundet för stölder, inte minst av IT-utrustning. Kamerabevakning av fastigheterna i skadebegränsande syfte kan leda till minskade skadekostnader.

I vissa skolor kan såväl risk för stöld och skadegörelse som en ansatt arbetsmiljö för elever och personal motivera att förse delar av skolans invändiga, allmänna utrymmen med kamerabevakning.

Det saknas idag en helhetsbild av kamerabevakning av skolfastigheter och skolverksamhet i kommunen. Förekomsten behöver utredas och ambitionsnivå och utvecklingstakt fastställas.

## Beredning

Ärendet har beretts av Kommunledningskontoret, i samråd med Skolfastigheter AB och utbildningsförvaltningen.

## Föredragning

### *Problembilden*

Skadegörelse på kommunens skolor kostar miljonbelopp årligen. Den vanligaste förekommande anmälda skadan är olika former av krossat glas, vilket också är den mest kostsamma. Innan Ärentunaskolan i Storvreta fick okrossbart fönsterglas kostade enbart krossade rutor på den skolan drygt 200 tkr årligen. Även medvetet orsakade vattenskador har kostat stora summor. Anlagda bränder i skolor är nationellt sett ett också stort problem. Branden i Gottsundaskolan i oktober 2018 har orsakat kommunen omfattande kostnader, men också orsakat otrygghet hos elever och personal och tvingat dem till olika tillfälliga lösningar.

Stölder är också ett vanligt förekommande problem i skolor. Framför allt stjäls IT-utrustning i relativt stor omfattning. Stöldskyddsåtgärder som låsbara förvaringsplatser och DNA-märkning av datorerna har inte kunnat komma tillrätta med problematiken. Det finns också vissa skolor där arbetsmiljön för elever och lärare har utmaningar.

Utöver de direkta ekonomiska konsekvenserna av minskad skadegörelse och stölder finns det många andra vinster med att reducera förekomsten av dem i skolmiljön. Skolan står för en viktig social plattform för barn och ungdomar och bidrar till att forma deras värderingar för vuxenlivet. En skola som återkommande utsätts för stölder eller skadegörelse riskerar bidra till en otrygghet hos målgruppen. Även om åverkan på skolor normalt åtgärdas mycket snabbt finns det ändå en risk att skadegörelse bidrar till en känsla av bristande engagemang för en utsatt stadsdel eller område.

### *Kamerabevakning*

Kamerabevakning finns av flera olika slag. En bevakning av en fastighet för att motverka skadegörelse kan vara av infraröd typ, vilket innebär att de fångar siluetter och rörelser men inte kan identifiera individer. Infraröda kameror kombineras med larm till en så kallad åtgörare, normalt en väktare som kallas till platsen. I och med att ingen kan identifieras i dessa krävs inte tillstånd från Integritetsskyddsmyndigheten.

För att kunna identifiera en gärningsperson och använda materialet som bevismaterial krävs optiska kameror. Om dessa används på platser dit allmänheten har tillträde krävs tillstånd från Integritetsskyddsmyndigheten. I skolmiljön avses normalt området från huvudentré till rektorsexpedition samt själva expeditionen som sådant område. Filmupptagningar från kameror vid skolor lämnas regelbundet till polisen som stöd till deras förundersökningar, och har i åtminstone något fall bidragit till fällande dom för inbrott och stöld.

Det finns idag olika lösningar för kamerabevakning i Uppsalas skolor, såväl in- som utvändigt. Ansvar för bevakning av fastigheten mot skadegörelse ligger på fastighetsägaren och ansvar för att skydda verksamheten mot stölder och skapa en trygg arbetsmiljö ligger på verksamhetsutövaren. Många gånger kan dessa perspektiv vara helt förenliga och stödja varandra.

Hur stor andel av kommunens skolor som idag har någon form av kamerabevakning av verksamheten är okänt, då ansvaret ligger på enskild rektor. För att skapa förutsättningar för ett mer sammanhållet förhållningssätt behöver ett nuläge etableras. Därefter ska förslag på vidare arbete och åtgärder formuleras. I arbetet ska erfarenheter från skolor med kamerabevakning inhämtas.

All kamerabevakning ska ske med hänsyn till ingreppet i den enskildes integritet. Kamerabevakning omgärdas av en strikt lagstiftning och kräver tillstånd i de fall det rör sig om bevakning av en plats dit allmänheten har tillträde. Vid Integritetsskyddsmyndighetens tillståndsbedömning vägs intresset av bevakningen då mot den enskildes intresse av att inte bli bevakad. Även på platser i en skola som inte omfattas av tillståndskrav beskriver samma myndighet att integritetsintresset är mycket högt.

Det dokumenterade materialet är känsligt till sin natur och omfattas av dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen. Riskerna att materialet kommer i orätta händer måste vara eliminerade genom fackmannamässiga installationer som uppfyller alla krav på området.

Kameror är en av många möjliga åtgärder för att skydda egendom och förhindra skadegörelse och brott och bör ses som en möjlig lösning bland flera. Det är lätt att undgå att identifieras för den som vet att en skola är bevakad men ändå vill göra åverkan. Det är därför viktigt att i arbetet med skyddsåtgärder i och vid skolor väga olika faktorer mot varandra och välja rätt helhetslösning.

Uppdraget knyter an till *Nämndmål N6.1: Stärka elevers trygghet och säkerhet i och omkring skolan* och kommunstyrelsens målsättning att stärka arbetet för en trygg och säker skolmiljö.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Utredningsuppdraget innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser i sig.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse daterad 5 maj 2021

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson  
Stadsdirektör

Ingela Hagström  
Biträdande stadsdirektör